

[Jørgen Gram.]

er i Likvidation, og det gælder de „stille“ Prioriteter, som nu delvis bliver levende igen.

Vi har saa stillet Ændringsforslag om at overføre de af Staten garanterede saakaldte Realkreditlaan til Hypoteklaanefonden. Det kunde for vor Skyld ogsaa godt have været til den sønderjyske Laanekasse, det er ikke det afgørende, men vi har fundet det mest naturligt, at de Laan, der var optaget under samme Vilkaar, staa paa samme Plads, kom ind under Hypoteklaanefonden. Det drejer sig om 4½ Mill. Kr., og det er mig uforstaaeligt, at Flertallet ikke allerede nu har kunnet gaa med til dette. Hovedformaalet er jo at ligestille de personlige Kautionister med den solidariske Kaution under Hypoteklaanefonden, der med den gældende Lovs Ikrafttræden for godt 2 Aar siden i Realiteten begrænsedes meget. Man maa jo erindre sig, at Laanene i sin Tid var beregnet at skulle indfries i Løbet af 10 Aar, at Kautionisterne altsaa kun for en meget kort Aarrække indgik paa at staa som Garanter for disse Laan, og at de ved Optagelsen stod som gode og forholdsvis sikre Andenprioritetslaan. Senere blev der saa paa Grund af Tidernes Udvikling og ved Lovforanstaltninger, paa hvilke den enkelte Garant eller Kautionist ikke havde den allermindste Indflydelse, skudt en, to eller tre Prioriteter ind foran, og Afdragstiden blev forlænget saaledes, at Kautionernes Farlighed, Faren for, at de skulde blive effektive, derved blev meget større.

Men trods dette er det jo ikke et stort Pengespørgsmaal i sin Helhed. Derimod er det et stort Spørgsmaal for den enkelte. Sæt, at en Mand vil skifte ud med sine Børn. Han har selv en almindelig Førsteprioritet, men staa som Kautionist for et Realkreditlaan, der heller ikke i og for sig er usikkert, men Sparekassen, der staa som den egentlige Laangiver over for dette Realkreditlaan, skal varetage sine Interesser, den kan ikke frigive Kautionisten, ikke lade Ejendommen dele til Børnene, den hindrer kort sagt enhver Disposition eller maa tvinge Kautionisten til at indfri det Beløb, for hvilket han staa som Garant. Beløbet er ikke forfaldet, men det skal alligevel betales, og det kan ikke laanes andetsteds.

Eller prøv at tænke, hvordan det vil gaa ved Dødsboer, naar et Dødsbo staa som Garant for et i og for sig ikke usikkert Realkreditlaan. Det gaar jo paa samme Maade. Dødsboet kan ikke frigøres, ved-

kommende maa eventuelt blive ved at leve i uskiftet Bo, eller Dødsboet maa fortsat staa uafsluttet. Ogsaa der maa jo Beløbet indfries. Dødsboet faar derved et Tilgodehavende, der hindrer enhver Afslutning af Mellemværendet mellem de forskellige, og paa ganske ubestemt Tid.

Man har sagt med Hensyn til Kautionisterne, at hvad man er gaaet ind paa, maa man ogsaa holde; men man burde egentlig ikke bebrejde dem noget, snarere det modsatte. For vi ved dog, hvilken Værdi det har haft, at man i de sønderjyske Landsdele forud for Genforeningen i saa udstrakt Grad, som det var taget i Brug, mødte Villighed, saa at man kunde faa en Garant, en Kautionist, naar det tiltrængtes. Enhver, der har fulgt blot nogenlunde med i den nationale Kamp forud for Genforeningen, vil vide, hvor mange ubemidlede unge Mænd der i Kraft af Kautionssystemet har kunnet stifte eget Bo og derved som Landejendomsbesiddere har kunnet tage kraftig Del i Nationalitetskampen. Og vi maa tillige huske, at det var uden nogen som helst Udsigt til Gevinst, de paagældende i sin Tid gik ind som Garanter. Det samme har været Tilfældet efter Genforeningen. Da man i de sønderjyske Landsdele har været nødt til at have et saa stort Kapitalforbrug, som Tilfældet har været, har der i høj Grad været Brug for Hjælp til Laanstiftelse, og Laanene kunde kun faas, ved at der var andre, der tog Del som Garanter. Derved har disse Garanter jo, uden at de har haft nogen Lejlighed til Gevinst, været med til at yde deres store Del til Genopbygningsarbejdet. Derfor er det, vi mener, det er berettiget, at de saakaldte Realkreditlaan overføres til Hypoteklaanefonden under dennes Vilkaar, som de er i Øjeblikket, hvorved Garanterne, Kautionisterne, frigøres eller ligestilles med Garanterne inden for Hypoteklaanefonden, der jo kun kan komme til at præstere deres Del af Garantien, for saa vidt Indenrigsministeren bestemmer det.

Og saa har vi stillet Forslag om, at der igen maa blive stillet en forholdsvis beskedent Sum, 3 Mill. Kr., til Raadighed til fornyet Udlaan under Hypoteklaanefonden, ydet af dennes Direktion i Samarbejde med Rentelettelsesudvalget for de sønderjyske Landsdele. Naar dette Krav er blevet stillet, er det ud fra den Betragtning, at der er adskillige Landmænd, ikke mindst i de sønderjyske Landsdele, som til Dato ikke har noget Statslaan. De har holdt sig udenfor, men trænger i Virkeligheden i